

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Splošno volilno pravo.

V Ljubljani, 4. julija.

O pravi politični svobodi in res konstitucionalnih razmerah moči je govoriti samo v državah, kjer je vsem državljanom zajamčen primeren upliv na upravo, kjer imajo vsi socialni sloji ne samo jednake dolžnosti, ampak tudi jednake pravice. Naša monarhija zaostala je kakor v mnogih drugih tako tudi v tem oziru za vsemi naprednimi državami. Odveč bi bilo navajati imenoma dežele, v katerih se je uvedla splošna volilna pravica, ta prvi pogoj svobodi in ustavni ravnopravnosti, dovolj je, če konstatiramo, da tako reakcionarnih in nepravilnih določb, kakor jih gledé volilnega prava ustanovlja sedaj veljavni naš volilni red, ni poznala niti belgijska ustava, katero so belgijski delavci spravili z orožjem v roci ob veljavo.

Kdor uvažuje težka bremena, katera je prenašati vsem državljanom ne gledé na njihov stan, kdor premisli, da mora vsak državljan doprinesati denarni in krvni davek, ta mora priznati, ako ima v svojem srci le iskro pravičnosti in bratoljubja, da je popolna politična ravnopravnost postulat ne samo svobode in konstitucionalizma, ampak tudi pogoj zadovoljnosti velike mase državljanov in s tem pogoj državnemu obstanku.

Ne zdi se nam potrebno, navajati tukaj na drobno razloge, s katerimi podpirajo vsi za napredek in za normalni razvoj svobode uneti politiki tirjatev glede splošnega volilnega prava. Stvar je znana in tako korenito in vsestransko pojasnjena, da se jej ustavlja samo črnogled reakcionar, ki deli človeštvo v dve veliki skupini: v privilegovano kasto in brezpravno maso.

Vprašanje o splošnem volilnem pravu prišlo je sedaj tudi v naše države tostranski polovici na dnevni red in je postalo akutno. Naši državniki in parlamentarci starega kroja in preživelih nazorov so se ga preplašili in trepetajo pred to tirjativjo kakor da gre za njihovo glavo. Da se mu upirajo, je umevno, a da bodo mogli vso stvar zavleči samo za nekaj let, to je tudi gotovo, tako gotovo kakor amen v očenašu.

Sedanjemu parlamentu se očita, da so zbrani

v njem samo zastopniki posamnih socialnih slojev, ne pa prebivalstva sploh, da velika masa državljanov v njem ne samo ni zastopana, ampak tudi ne najde ni naklonenosti niti razumevanja za svoje interese. To očitje je, žal, le preveč osnovano in se more raztegniti tudi na vlado, zakaj to, kar se je zadnja leta storilo na socialnopolitičnem polju, je tako malenkostno, da ni vredno resnega upoštevanja.

Lani je jedina stranka, o kateri se more reči, da stoji na demokratični podlagi in ima sposobnost in voljo za rešitev perečih socialnih in političnih vprašanj, to so namreč Mladočehi, letila se vprašanja o splošnem volilnem pravu in stavila v državnem zboru primeren predlog. Tendencia tega predloga je znana iz svoječasnih poročil. Mladočehi so nasvetovali, naj se pomnoži število narodovih zastopnikov, naj se odpravi sedanji volilni red z vsemi privilegiji posamnim slojem in uvede splošno volilno pravo. Mladočeški predlog je osnovan na podlagi popolne pravičnosti in baš zato, ker daje in jamči vsakemu posamnemu narodu kar mu gré, baš zato je zadel ob strahovit odpor pri izvestnih strankah.

V tistih slojih prebivalstva, kateri imajo sedaj napram državi samo žuleče dolžnosti in nikakih pravic, bil je mladočeški predlog vzprejet z viharno navdušenostjo. Brezpravno prebivalstvo ne gledé na narodnost se je izreklo na mnogih shodih in v svojem časopisu za splošno volilno pravo in se poganja za njega realizovanje navzlic vsemu policijskemu pritisku s toliko gorečnostjo in vztrajnostjo, da se je že najmodreše lasulje.

Masa prebivalstva je torej brezdvomno za uvedbo splošnega volilnega prava in sedaj nastane vprašanje, kako sedijo to stvar doslej jedino privilegirani sloji človeške družbe oziroma njih zastopniki v parlamentu. Skoro vsaka naših parlamentarnih strank je že precizirala svoje stališče; skoro vsak posamen poslanec je za uvedbo splošnega volilnega prava, vsi vkupe pa so odločno zoper to, izvzemši seveda tiste stranke, katere stoje res na narodni in demokratični podlagi, to so neodvisni hrvatski in slovenski poslanci, Mladočehi, nemški nacionalci in nekateri divjaki. Poljaki, nemški lažiliberaleci in konservativci se vsi ustavljajo splošnemu volilnemu pravu in ker jih pri tem še vlada z naj-

večjim veseljem podpira, niti ne mislijo na odnehanje.

Uzroki, s katerimi opravičujejo nasprotniki svoje postopanje, so za te stranke tako karakteristične, da jih je vredno omeniti, zlasti ker tudi pojasnjujejo sedanji stadij, v katerem se nahaja vprašanje o razširjenju volilnega prava. Da so konservativci vseh narodov in dežel jedini v svojem odporu zoper vse novodobne tirjatev, je samo naravno in logična posledica njihovih političnih načel. Konservativci bi najraje odpravili vsi parlamentarizem, saj se da tudi z inkvizicijo lepo vladati, ako pa narodi že ne morejo biti brez parlamenta, potem naj za vsako faro glasuje samo kapelan in naj voli kandidata, katerega je postavil škof. To je nekako idejal naših konservativcev, gledé katerih sploh nihče ni mislil, da bi se razvneli za splošno volilno pravo. Nekoliko drugače je z drugima večjima strankama, kateri prideta v poštev. Poljaki niso toliko iz principa nasprotniki splošnega volilnega prava, kakor iz ozirov na narodnostne razmere v Gališki. Sedanji volilni red omogočuje Poljakom prevlado v Gališki in nad Malorusi in ker si hočejo to ohraniti za vsako ceno in na vsak način, ne maraje nič slišati o mladočeškem predlogu. Še bolj čudno nego Poljaki se vedejo nemški levičarji. Ta stranka, ki se časih imenuje liberalno, dasi nima na sebi ni najmanjše liberalne pegice, se upira splošnemu volilnemu pravu z vsemi silami. Niti „energično“ postopanje policije napram agitaciji za to pravo jej ne zadošča, jej je preveč popustno. Tudi to je umevno. Levičarji vedo, da bi jih splošno volilno pravo uničilo, ker niso zastopniki nemškega naroda, ampak samo zastopniki posamnih kapitalistov in zato jih je strah za svoje gospodstvo mej Nemci in nad Slovani, zato se ustavljajo vsaki premembi volilnega reda. Da bi prikrili svoj strah, govoré o socializmu, kateri bi se potem splošnega volilnega prava razširil in mogel postati celo nevaren državi. Ta izgovor je ničev. Prav sedanji socializem je nevaren; čim se socialistom dovoli to, kar jim noben pravičnik ne more odreči, čim se jim dá svoboda za življenje in delovanje, postanejo konservativni in perhorecirajo nezakonita sredstva. To se vidi na Nemškem in zato se nam ni bati socialističnega gibanja. Sicer pa

LISTEK.

Izlet v Carigrad.

Popotne črtice. Spisal A. Aškerc.

II.

(Dalje.)

Čeprav je sv. Sofija najveličastnejša in za krščanskega Evropeca najzanimivejša džamija, vendar največja ona v Carigradu ni. Največja je Sulejmanova, poleg katere stojé mavzoleji s sarkofagi Sulejmana I. in II., Ahmeda II. in nekaterih princezinj. Bogato okrašene té krste lahko vidiš skoz okna mavzolejska... Vseh džamij je baje v Carigradu 891, mej temi 227 velikih ali cesarskih. Naj-elegantnejša se mi je zdela džamija Hamidijé, ki si jo je sezidal pod svojoj rezidencoj Jildiz-Kiošk sedanji sultan Abd-ul-Hamid II. ...

Na sprehodu svojem pridemo na takozvani Hippodrom ali Atmejdán, ne daleč od sv. Sofije. To je precej velik trg, kjer so se vršile v starih, byzantinskih časih razne narodne slavnosti, igre itd. Na tem trgu stojé trije spomeniki, mej katerimi je najzanimivejši 30 m visoki granitni obelisk (mono-

lith) carja Teodozija Velikega. Pokrit je od vrha do tal z reliefnimi hieroglyfi, ki so še tako dobro ohranjeni, kakor da so bili šele pred par leti vsekani. A tá obelisk je stal že 1600 let pred Kr. v Egiptu. Jeden ostalih dveh spomenikov pa je sestavljen iz kamnitih kock in junak se je že odločil, na katero stran bo telebnil nekega lepega dne, ker že sám ne vé, čemu bi tu stal brez namena; ali samo zato, da bi hodili radovedni turisti zijat vanj? — Tod v bližini je tudi nekoliko podzemskih vodnjakov, ki so tako velikanski, da se raztezajo kot mala jezera kar pod celim mestnim kvartalom. Ti vodnjaki so vsi seveda izza byzantinskih časov. Videl sem takozvani vodnjak „1001 stolpa“. Vodnjak ta je sedaj suh in zdi se ti, kakor da si prišel v kako podzemsko katedralo. Visoki marmornati stolpi s korintskimi kapiteli podpirajo obok. Čudno! ...

Zatem smo prišli do palače vojnega ministerstva (seraskerata), poleg katerega stojí impozantni seraskerski stolp, podoben onemu v Galati. Po ulici „Merdžan-jolu“ in, ne vem, kod še, dospeli smo naposled do velike znamenitosti Carigradske, namreč do velikega mestnega bazara. Ta bazar je prav za prav mesto záse, to je cel labirint, kjer se ne moreš orijentirati brez Arijad... pardon!

brez voditelja-dragomana. Vse ulice v tem trgovskem mestu par exellence so pokrite, obokane in svetloba prihaja „v mesto“ skoz steklene strehe. Na prodaj je tukaj v resnici vse, s čimer se sploh tržiti dá. Od škatljice švedskih „žveplenk“ (utan svafel och fosfor!), ki velja četrt piastra, do zatega prstana s pravimi briljanti, ki je vreden morebiti 100 turskih mošenj (circa 5000 gld.); od žepnega robca za jeden piaster do dragocenega perzijskega čilima (preproge), za katero hoče imeti kakšen Sulejman effendi cel tisočak... vse dobiš! V odprtih dućanih sedé trgovci, seveda à la turca, s podvitimi nogami na preprogah pušé cigarete. Narodnosti so različne; tu so Turki, Armenci, Grki, Španjoli itd. Ako se kateremu približaš in želiš kaj kupiti, povabi te s ponosno uljudnostjo v svoj dućan, dá ti prinesiti črne kave in ti ponudi cigareto. Prašaš za ceno (po dragomanu, seveda!). Gospod Ibrahim ceni blagó za dve tretjini više, nego je vredno. Nejevoljen zmaješ z glavo in greš dalje. Ali Ibrahim pride po prstih za teboj ter te potegne nazaj v svoj „brlog“. Zdaj si ujet. Tisti dve tretjini ti odpusti od cene, a ti nikar ne misli, da si res Bog vé kako po ceni kupil! Pa, če tudi ne misliš ničesar kupiti, ogledati si ga vendar moraš ta čarobni

služi to Nemcem samo v izgovor; pravi uzrok njihovega nasprotstva je bojazen, da bi izgubili vladu v državi.

Tako je torej stališče, na katero so se postavile odločujoče stranke in vlada. Zato sedaj ni upanja, da bi obveljal mladočeški predlog, da bi bilo za državo in za gospodujoče stranke bolje, ako bi dobrovoljno ustopile to, kar bodo prej ali slej morale dovoliti. Masa prebivalstva tirja svojo pravico in jo bo gotovo dosegla navzlic vsemu odporu. Dal Bog, da bi se ne dala zapeljati k porabi nezakonitih sredstev.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 4. julija.

„Slovenčeva“ raca.

„Slovenec“ je v številki od zadnjega petka poročal, da so se bili v petek poprej „sešli na Dunaji razni konservativni poslanci, mej njimi tudi slovenski in so se razgovarjali o političnem položaju“. To poročilo je stalo v uvodnem članku, koji se sploh o tej stvari suče. Mi smo ozvedovali v pristojnih krogih, kaj je s to stvarjo, a zatrdilo se nam je, da ni bilo nikakega shoda raznih konservativnih, mej njimi tudi slovenskih poslancev, in da zlasti na Dunaji sedaj poslujoči poslanci prav ničesar o tem ne vedo. „Slovenec“ je torej nekaj slišal zvoniti, ne da bi kot „glasilo slovenskih državnih poslancev“ mogel prevzeti poročstvo za tako trditev. Mi smo se sploh čudili, kako je nenkrat naš žurnalistični Savelj šel mej proroke in v dotičnem članku vzkliknil, da „preje ne bode bolje, da se vsi konservativci poprimejo odločnejše politike, torej odločnost veljaj!“ Ker so se nemški konservativci bajé na domišljenem shodu „odločili za kak odločen korak“, zato tudi „Slovenec“ meni, „da nimajo slovenski poslanci najmanjšega povoda, da bi jih ne podpirali.“ Živel ta pogum, ki se tu narekuje slovenskim poslancem, da stopicajo za nemškimi konservativci, kadar se ti „odločijo za kak odločen korak!“ No, sile sploh ne bo, ker je znano, da državnozborna gospoda, katero zastopa „Slovenec“, postane k večjemu „odločna“, kadar se zapro duri poslanske zbornice, pa jo „odločnost“ prav gotovo mine, kadar se zbornica zopet otvori. Kaj ne, da je tako?

Situacija.

Ministerski predsednik grof Taaffe je zopet v Nalžovu. V soboto se je bajé do konca izdelala Trutnovska novela in sedaj se more načelnik vlade pač nekoliko odpočiti. Včerajšnja „Montagsrevue“, specijalni Taaffov list, pravi gledé govorce, da so nastale diference v ministerskem svetu, da to ni res, nego da je vladalo tudi v tem slučaju tako gledé principov Trutnovske novele kakor gledé njene vsebine popolno soglasje. List povdarja nadalje, da se ministerski svet ne zmatra nezmotljivim in da se bo Taaffe po sestanku drž. zbora z voditelji velikih strank posvetoval o tej noveli in še marsikaj izpremenil. Vladi je na tem, da dá Nemcem satisfakcijo in zato računa na sodelovanje Poljakov in konservativcev. Gledé dvoma, da za vladno predlogo ne bo dobiti večine v drž. zboru, pravi imenovani oficijozus, da je levičarsko tarnanje neumljivo, saj so prej vedno trdili, da je iz Nemcev in Poljakov lahko sestaviti večino, čemu jih torej skrbi, kako bodo glasovali konservativci. Ako pa Nemci in Poljaki sami ne morejo sestaviti dovelj trdne večine, potem se je sprijazniti s trojno večino, ker je to jedino sredstvo za uspešno delovanje vlade in parlamenta. S tem nastanejo za vladu in za stranke novi oziri, to ne gre tajiti, a dokler niso toliki, da bi tako stranko odtujile večini, jih je jemati. — Nekateri listi naznanjajo, da se snuje

trgovski labyrint; hodiš po teh polutemnih ulicah in gledaš na desno in na levo in ko prideš napósled ven v odprto ulico, misliš, da si se sprehajal po bazaru samo kake pol ure, a bil si notri — tri ure! Okrog pokritega bazara tekó ulice, ki še tudi spadajo k njemu. Po teh ulicah je tudi vse polno prodajalnic, v katerih pa se ne samo prodaje, ampak tudi dela. Rokodelce najdeš tukaj vse! In vsako delo se opravlja javno. Orientalci ljubi javnost in čim več ljudij ga gleda pri delu, tem urneje mu menda gré izpod rok. Nemara si misli, češ, le glejte me, kakó znam!... Predno pridemo po strmih ulicah mej pestroj množico pešcev, jahačev in nosačev spet doli do Galatskega mostú, moramo obiskati tudi takozvani egiptovski bazar (Misr čaršusi). Gredé skozi tá bazar čutiš, da so tukaj združene vse vonjave svetá, prijetne ko rožno olje in pikantne ko mošus. Vsi parfumi svetá združeni so tukaj v veliko blagodišečo „simfonijo“... Ko je tako tudi nos dobil „svoj del“ na današnjem ekskurzu, otidemo — ura kaže 11, t. j. jedno pred solnčnim zahodom — „domov“ v Péro... Κληρονομία, Κονσταντινούπολις!

(Dalje prih.)

mej češkimi veleposestniki neka srednja stranka. Taka srednja stranka po milosti Taaffeovi sedi tudi v deželnem zboru moravskem in glasuje vedno z levičarji proti Čehom, dasi vedno hlina neko naklonjenost za češke tirjatve. Češki veleposestniki se že pogajajo z nemškimi svojimi tovariši in so z njimi v narodnem oziru bajé že jedini, le v cerkvenopolitičnem še ne. Ker so Nemci dovolj pametni, da skrbé najprej za to, kar je nujno potrebno, se bo porazumljenje najbrž doseglo. Temu postopanju čeških veleposestnikov se ni čuditi; oni niso nikdar narodno čutili in se le posluževali narodnega gibanja le v dosego svojih reakcionarnih svrh. Narod češki gotovo ne bo žaloval po takih „prijateljih“.

Vnanje države.

Rusija in Nemčija.

Javili smo že, kako je vse politične kroge presenetilo, da cesar Viljem ni pozdravil ruskega careviča, vozečega se skozi Berlinu. Kakor se kaže, je cesarju že žal, da je kakor nalašč umaknil se temu sestanku in za nekaj dni odpotoval v Kiel. „Kölnische Zeitung“ javlja z ozirom na ta neugodni utis, kateri je naredila cesarjeva odsotnost, da se cesar in carevič le slučajno nista sešla, da pa se gotovo pozdravita, kadar se bo carevič iz Londona vračal na Rusko in se dotične podrobnosti za sestanek že sedaj določujejo diplomatičnim putem. — Nemškemu cesarju je torej vendar žal, da je nekako demonstrativno se izognil careviču in sedaj hoče to popraviti, a tudi s tem ne prepriča nikogar o „prijateljskem“ razmerju, vladajočem bajé mej Rusijo in Nemčijo.

Italijanska zbornica.

Italijanski parlament se bavi sedaj z zakonom o organizaciji privilegovanih bank. Debate so jako srdite in dolgotrajne. Vlada je predlagala, da se nekatere dosedanje banke združijo v jedno pod imenom „Banca d' Italia“. Poslanci so se sicer potovali za provincijalne banke, zlasti toskanski poslanci za svoji aktivni toskanski banki, a zbornica je vzprejela vladni predlog. Dasi bo s to organizacijo nekoliko centralizirano denarno gospodarstvo italijansko, vendar ni misliti na popolno asanacijo, dokler bodo imele privilegije razne banke.

Francoska zbornica.

V petek začela je francoska zbornica zadnje veliko delo, katero ima rešiti; predno se razide, začela je posvetovanje o državnem proračunu. Debata ne bo dolgo trajala. Nove volitve v parlament so namreč razpisane na dan 20. avgusta. Po ustavi se mora zbornica raziti vsaj pet tednov pred volitvami, torej ima samo najmanj sedem dni časa za rešitev proračuna.

Nemški državni zbor.

Danes se je sešel novovoljeni državni zbor. Otvoril ga bo cesar s prestolnim nagovorom. Vlada je z izidom končanih volitev povsem zadovoljna, ker računa, da ima za vojaško predlogo potrebno večino že zagotovljeno. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ pravi, da bo za predlogo glasovalo 206 poslancev, proti njej pa 191. Večini prišteva oficijozni ta list tudi vse Poljake, o katerih smo že rekli, da niso jedini v svoji sodbi gledé vojaške predloge. A še drugo stvar bo rešiti državnemu zboru, namreč vprašanje o troških za izvršitev vojaške predloge. V tem oziru nikakor ni moči reči, iz katerih elementov bo dobiti večino za dotično vladno predlogo, če bi hotela vlada pokriti troške s splošnimi davki.

Dopisi.

— Iz Zagreba, 2. julija. [Izv. dop.] (Občni zbor „Matice Hrvatske“.) Danes dopoldne vršil se je v društvenih prostorih „Matice Hrvatske“ letošnji občni zbor tega prvega in najodličnejšega literarnega društva na slovanskem jugu. Kar se šteje za pisatelje, došlo je vse na ta občni zbor; učenjaki-strokovnjaki, pesniki in romani-pisci in žurnalisti, vse je bilo zastopano. Že to živo, intenzivno zanimanje za društveno uspevanje in delovanje je nekako jamstvo napredku, zajedno pa dokaz, kako je vsem literarnim in socijalnim krogom k srcu prrasla njihova „Matica Hrvatska“.

Zborovanje je otvoril društveni predsednik prof. Tade Smečiklas. Pozdravil je navzočnike in se s toplimi besedami spominjal tekoma leta umrlih društvenikov, kateri so Matico materijelno ali duševno podpirali, zlasti Radoslava Lopašića, znanega neutrudnega zgodovinarja, pesnika iz ilirske dōbe Mirka Bogovića, Aleksandra Tomića in opata dr. Štefana Pogledića. Zbrani Matičarji zaklicali so pokojnim rodoljubom iskreno „Slava“.

Na to je poročal društveni tajnik in blagajnik g. Ivan Kostrenčić o odborovem delovanju v literarnem in v gospodarskem oziru ter se pijetno spominjal grofa Janka Draškovića in prenosa njegovih kostij v Zagreb. Lani je Matica Hrvatska izdala 9 knjig, katere so bile natisnene vsaka v 10.000 izvodih in razdane v treh tednih.

Članov je bilo v preteklem letu že 9117, to je za 1017 več, kakor v prejšnjem letu. Imetje Matičino vredno je 109.436 gld. 70 kr., dohodkov je bilo 36.787 gld. 59 kr., razhodkov pa 36.463 gld. 76 kr. Vrh tega oskrbuje Matica več literarnih ustanov, kakor Draškovićevo (20.690 gld. 50 kr.), Dušan Koturjevo (4360 gld. 75 kr.), Veber-Tkalčevićevo (7024 gld. 96 kr.) in Strossmayerjevo za izdavanje narodnih pesem (1211 gld. 39 kr.) Z vsemi fondi skupaj iznaša imetje Matice Hrvatske 244.809 gld. 85 kr. — Za leto 1893 izdalo bo društvo 12 knjig in sicer prirodoslovni spis o ribah, in zgodovino srednjega veka, spisal Fr. Valle. Znani pisatelj Fr. Ka. Kuhač je spisal knjigo o ilirskih glasbenikih, odlični literarni zgodovinar prof. Milivoj Šepel razpravo o ruskih pripovedovalcih ter uredil izbrana dela Mirka Bogovića. Matica izda vrhu tega še več drugih spisov, mej njimi zgodovino grške književnosti iz peresa našega rojaka prof. dr. A. Musića, in nekaj prevodov znamenitih del, namreč Turgenjeva „Plemiško gnezdo“ in „Rudina“, Danteja „Inferno“, Mickiewicza „Pana Tadeusza“, potem pa še hrvatsko pesmarico in hrvatske narodne pesmi.

Odobruje poročilo tajnikovo volili so zborovalci novi odbor in h koncu izrekli tajniku in blagajniku g. Kostrenčiću zahvalo za njega neutrudno delovanje. In ta zahvala je bila zaslužena, zakaj Kostrenčić je tisti mož, ki je rešil Matico Hrvatsko pretečega jej propada, jo oživil in povzdignil na sedanjo stopinjo. Bog vé, kaj bi bilo iz društva, da njega ni bilo; to je gotovo, da bi „Matica Hrvatska“ ne bila danes društvo, kateremu se noben drugi podobni slovanski zavod ne more primerjati.

V interesu mejsobojnega spoznavanja bi bilo iskreno želeli, da bi Matica Hrvatska pridobila tudi v Slovencih kar največ društvnikov. Mesto kupovati nemške knjige pristopimo raje Matici Hrvatski, ki svetu jasno priča, na kako visoko kulturno stopinjo se je popel z lastno močjo narod hrvatski.

Domače stvari.

— (Slovenski someščanje!) Blizajo se dnevi vsesokolske slavnosti 8. in 9. julija. Prišla bode obilica gostov iz vseh pokrajin slovenskih, pa tudi iz bratske Hrvatske. Radi tega bode milim gostom preskrbeti potrebnega prenočišča. „Ljubljanski Sokol“ stavi do zavedno narodnih meščanov uljudno prošnjo, da blagovoljno prepusté dné 8. in 9. julija odviše piege svojih stanovanj „Ljubljanskemu Sokolu“ na razpolago, da naši gostje dobé primerne prenočišča. Oglasi naj se blagovolé prijaviti „Ljublj. Sokolu“ o nenavzočnosti br. staroste Ivana Hribarja, g. A. Štamcarju v banki „Slaviji“. Odbor za vsesokolsko slavnost.

— (Vsesokolska slavnost.) Podpisani odsek za banket pri vsesokolski slavnosti, ki bode v nedeljo dné 9. t. m. v dvoranah starega strelišča, si usoja s tem najuljudneje naprositi vsa društva in posamične udeležnike slavnostnega banketa, da se blagovolijo prijaviti najkasneje do petka zjutraj, oziroma naznaniti število udeležnikov. Kuvert stane 2 gld. (brez pijače). Začetek banketu ob polu 1. uri. Pri banketu svira vojaška godba domačega pešpolka. Prijave vzprejmlje iz prijaznosti g. Anton Zagorjan v svoji prodajalnici ali pa brat Josip Noll v uredništvu „Slov. Naroda“.

Odsek za banket.

— (Vsesokolska slavnost in narodna društva.) Opominjajoč še jedenkrat vsa narodna društva, ki se hoté udeležiti vsesokolske slavnosti, na včerajšnje naznanilo „Sokola Ljubljanskega“, izrekamo nado, da se bodo posebno bližnja narodna društva udeležila prav obilno po deputacijah z zastavami ali pa korporativno. „Sokol“ je povsodi in pri vsaki priliki sodeloval pri raznih slavnostih narodnih društev, pričakovati sme torej, da se tudi narodna društva zdaj odzovejo njegovemu vabilu. Nekatera društva so že naznanila svoj prihod.

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Iz Poljan nad Škofjo Loko: Č. gg. Jernej Ramovš 20 kron, Matej Pintar 10 k. in Jakob Pokorn 10 k. — Iz Gornje Radgone g. notar

Dalje v prilogi.

Oton Ploj 16 kron; darovali so gg.: župnik Belšak, odvetnik dr. Gorički, P. Emeran Šlander in notar Ploj, vsak po 4 krone. — Iz Celja poslal je g. dr. Ludovik Filipič, odvetnik, 20 k. — Iz Ribnice gospa Marija Kocuvan 4 krone; darovale so: Gospa Frančiška Ženko, neimenovana gospa, g. Marija Kocuvan in gđna. Mici Kocuvan, vsaka po 1 krono. — V Ljubljani: g. Valentin Korun, suplent na realki z rodbino 5 kron (in sicer: g. V. K. 2 k., gospa Cecilija K. 2 k. in sinko Milan 1 k.); gospa Marija Trček 4 k.; gđni. Helena Bavdek in I. Lavrič in g. F. Slovša, vsak po 1 krono. — G. Iv. Ev. Tomšič, hiš. št. 68 v Ilirski Bistrici 2 kroni; g. I. Sajó, učitelj v Št. Jerneji 1 k.; skupaj 95 kron, katere izročimo vodstvu. Slava rodoljubnim darovalcem in darovalkam in njih naslednikom!

— (Cirilo-Metodijski dar.) Danes zvečer plapolali bodo po širni slovenski domovini, posebno pa ob jezikovnih mejah, kresovi, katere bode prižigal Slovenec na čast blagovestnikoma sv. Cirilu in Metodu. Naj bi se posebno jutri spomnil vsak zaveden Slovenec družbe, ki nosi ime slovenskih blagovestnikov. Položivši malo darilce na oltar domovine, slavil bode gotovo najlepše praznik sv. Cirila in Metoda. Mnogo je že storilo posebno v zadnjem času res uzorno rodoljubje posamičnih zavednih hčerk in sinov Slovenije, mnogo pa se jih še ni oglasilo, ki gotovo ne bodo zaostajali za prvimi. Glasneje nego kedaj naj torej posebno jutri odmeva po vsej slovenski domovini klic: Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslali so uredništvu našega lista darove: Iz Litije g. Ant. Jeločnik 40 kron, nabrane mej tamšnjimi rodoljubkijami in rodoljubi, darovali so po 2 kroni gg.: Iv. Jenko, dr. Ig. Pavlič, Fr. Podgoršek, Vikt. vit. Andriolli, Jan. Jeretin, M. J., Ign. Zore, Fr. Knaflč, H. B., H. L., Luka Svetec, Marija Kobler, Alojzija Kobler, župnik Fr. Berce; po 1 krono gg.: Ign. Mahorčič, Fr. Grünwald, Josefa Kobler, Kristina Kobler, Amalija Jenko, Ljud. Kinsch ner, Fran. Slanc, Val. Vončina, Ant. Jeločnik; Nardi Jeločnik, Viko Jeločnik, Mirko Jeločnik (dijaki, šolski prispevek za „reglje“ meseca julija) — Iz Ilirske Bistrice poslal je 1 krono g. Iv. E. Tomšič, h. št. 68; iz Št. Jerneja 1 k., nadučitelj g. J. Sajó. Skupaj 42 kron, katere izročimo vodstvu. (Popoldne došlo darilo „vesele družbe v Café Mallot“ [12 k. 34 vin.] izkažemo jutri.) Živili vrli darovalci in darovalke!

— („Glasbena Matica.“) Na šoli „Glasbene Matice“ (Knežji dvorec II. nadstropje) se bodo vršili javni izpiti gojencev dne 6., 7. in 8. julija popoldne od 1/2 6. ure naprej. K tem izpitom vabi vse člane in prijatelje „Glasbene Matice“ odbor.

— (Na c. kr. višji realki v Ljubljani) vzprejemajo se oglasila za vstop v nedeljo dne 9. t. m. zjutraj v vodstveni pisarni. Novo vstopivšim se je javiti v spremstvu roditeljev ali njih zastopnikov in izkazati s potrebnimi spričevali. Vzprejemni izpiti se bodo vršili dne 15. eventuelno 17. t. m.

— (Na c. kr. nižji gimnaziji v Ljubljani) vrše se vpisovanja za I. razred dne 9. t. m. od 8. do 12. ure zjutraj. Učencem, ki želé vstopiti, prijaviti se je z roditelji ali njih namestniki pri vodstvu s potrebnimi spričevali (krstnim listom in šolskim spričevalom) in plačati vzprejemnino 2 gld. 10 kr. in učni prispevek 1 gld., ki se pa povrne, ako bi učenec zvršil povoljno. Pismeni vzprejemni izpiti pričnó se v soboto dne 15. t. m. ob 1/2 9. uri zjutraj, ustmeni pa isti dan popoldne ob 3. uri.

— (Včerašnji veliki semenj v Ljubljani) obnesel se je še dosti dobro. Prignalo se je 972 konj in volov, 301 krava in 63 telet; vkupe 1336 glav. Kupčija je bila srednja; najbolje so se še prodajali konji, ker je bilo precej kupcev iz Korške in iz Italije.

— (Iz Zagorja na Pivki) nam pišejo: Tukajšnje narodno bralno društvo sklenilo je v včerašnji svoji seji, da se udelež vsesokol-skih slavnostij dne 8. in 9. t. m. po primernem zastopu in z društveno zastavo. Ob isti priliki sklenilo je društvo tudi, prirediti v torek dné 11. t. m. izlet na Snežnik.

— (Nevihča.) Piše se nam iz Št. Jurja ob južni železnici: Včera, ob 1. uri popoldne, nastala je tukaj silna nevihta. Po vsi okolici usula se je toča, debelejša od orelov, in napravila veliko

škodo na polju. Potoki so izstopili iz strug, ter poplavlili polja in travnike. Strela je udarila v dve poslopji.

— (Prodaja rudnikov in fužin.) Tovarna Ditta Rainer v Celovcu prodala je vse svoje rudnike in fužine Bleiberški rudarski zvezi za 450.000 goldinarjev.

— (Goriške novice.) Odbor, ki prireja v Gorici javne tombole, vedno prezira slovenski jezik v svojih naznanilih. Zato so zavedni Slovenci sklenili, da ne kupujejo listkov za tombolo. Tako je tudi prav. Če je Lahonom dober slovenski denar, naj spoštujejo tudi jezik, ki ga govori večina prebivalstva na Goriškem. Čas bi že bil, da pridejo do tega spoznanja. — V Gorici bila je minuli teden huda vročina, imeli so 25% R. v senci. Nekatere šole končale so pouk že ob 11. uri zjutraj. — Kresovi na čast slovanskima blagovestnikoma se bodo žgali tudi na Goriškem v predvečer sv. Cirila in Metoda. — Nesreči sta se pripetili pri streljanji stopiči, tako v Št. Ferjanu in v Gabrovci na Krasu. Ranjenca so odnesli v bolnico. — Pobožna romarica je bila 26letna služkinja Alenka C. iz Kneže pri Podmelcu, ki je šla letos z romarji v Rim. Ko se je vrnila, ukradla je neki svoji tovarišici 76 gld. Goriško okrožno sodišče obsodilo je pobožno romarico na pet mesecev poostrene ječe.

— (Občinski svet Tržaški.) Včera je bila druga seja obč. sveta. Predsedoval je starosta dr. Mojzes Luz zatto. Obč. svet je vse volitve, izvzemši volitvi v V. in IV. okoličanskem okraju, odobril, gledé teh dveh volitev (Nabergoj-Opčina in Dolenc-Prosek) pa sklenil, da je z ozirom na podane pritožbe nadaljevati začeto preiskavo. Poročevalec je naglašal, da mora obč. svet gledé volilnega reda spraviti v soglasje mestni statut in drž. osn. zakone. Ker se je Burgstaller (I. volilni razred) odpovedal in je Nabergoj, izvoljen v III. in v V. okraju, optiral za V. okraj (Opčina) treba je dveh novih volitev. Jutri se bo vršila volitev župana.

— (Tiskovni odnošaji na Hrvatskem.) Hrvatsko opozicijsko časopisje ima hude dneve. Te dni je bil obsojen urednik „Hrvatske“ gospod Mart. Lovrenčević pred okrajnim sodiščem (sodnik bil je znani pristav Akurti) zaradi jednega odstavka iz Zadrške „Hrvatske krune“ ponatisnenega članka „Hrvatsko državno pravo“. G. Lovrenčević bil je obsojen na pet tednov zapora, list pa na izgubo 1500 gld. od kavecije. Zatoženca je branil dr. Ružić, ki je naznanil priziv proti obsodbi.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 4. julija. Včera priredili dijaki velikansko demonstracijo zoper policijskega prefekta, vlado in parlament. Milleraud interpeliral vlado radi postopanja policije napram dijakom. Na mnogih mestih nastali krvavi pretepi mej dijaki in redarji. Več osob je bilo ranjenih.

Pariz 4. julija. Demonstranti podrli včera stražnice pred senatom, pobili okna v palači pravosodnega ministerstva in strgali zastavo raz poslopje policijske prefekture. Na boulevardu Saint Michel podrli so kioske, pobili svetilnice in vzeli nekemu ranjenemu redarju orožje. Razgrajanje trajalo je do 2. ure popoldni. Več kot sto oseb je ranjenih. Policija zaprla okoli 30 izgrednikov. Policijski prefekt Lozé izjavlja, da ni podal ostavke.

Berolin 4. julija. Cesar otvoril državni zbor s prestolnim nagovorom, v katerem je naglašal, da je razmerje mej Nemčijo in inozemstvom neskaljeno in prijateljsko. Nadalje je povdarjal potrebo, da se predelana vojaška predloga čim prej reši, zlasti ker so se upoštevale izrečene želje, v kolikor je to sploh bilo mogoče. Prestolni nagovor naznanja, da bo vlada začetkom zimskega zasedanja predložila državnemu zboru načrt o pokritju stroškov, kateri se bo po mogočnosti oziral na plačilno silo posamnikov, ter končuje z reminiscenco na politični in gospodarski napredek, kateri je nastal po zjedinenju. To kar se je slavodobitno priborilo, je na vsak način ohraniti, kar

pa je le mogoče, če je Nemčija vojaški tako utrjena, da more jamčiti za evropski mir.

Berolin 4. julija. Jutranji listi naznanjajo, da se je cesar povodom včera vzprejete davčne reforme finančnemu ministru Miquelu brzojavno zahvalil. „Nationalzeitung“ pravi, da je cesar Miquelu podelil veliki križec reda rudečega orla.

Pojasnilo.

k „Poslanemu“ g. Fr. Birk-a, mestnega kapelana v Kranju, v št. 144. „Slovenčevi“.

Dne 14. junija imel sem podpisani čast, da me je poročal v tukajšnji župni cerkvi č. gosp. Fr. Birk, kojega prečudno postopanje pri sklepanji zakona je ožigosal že „Slov. Narod“ v uvodnem članku „Iz cerkve nas podijo“. V svojem poslanem od 24. dne junija hoče g. kapelan opravičevati svojo netaktnost, v obče pa priznava, da se je v resnici vse tako godilo, kakor je poročal „Slov. Narod“ in v toliko bi bil jaz gotovo zadnji, ki bi hotel še jedenkrat pogrevati vso to zadevo, da ne bi trdil č. g. Birk v svojem „Poslanem“, da njegovo postopanje ni bilo osebno, tedaj proti meni naperjeno, da sem se vedel jaz neolikano, in ako bi to netaktno vedenje kapelanovo ne potrebovalo še posebnega pojasnila sešeno po faktih, ki so se vršili za kulisami.

Navedem naj zagovor kapelanov na „Narodov“ uvodni članek v kolikor potrebno doslovno iz „Slovenca“:

„Odgovarjamo: „Ja“ se je zahteval, ker je po ritvalu predpisan, po katerem se bomo v Kranju vedno ravnali, dokler knezoškofijstvo ne bo drugače ukazalo. „Ja“ se je zahteval zlasti zato, ker je bil „da“ ostentativen, od „člana narodne stranke“ kot demonstracija že dalje nameravan. Da je bil res ostentativen, razvidno je iz tega, ker je preč. gosp. dekan že poprej opozoril ženina, da se bo zahteval „ja“. Zahteval pa vsled predpisa ritualovega. — — — Kapelan se ni prav nič pregrešil zoper zakone „ki veljajo za olikano družbo“. S čim neki? Menda je dovolj olikano, če reče: „Prosim, recite „ja“ ter pokaže ženinu predpis ritualov. Ker se noče udati, z besedami „se pa razidemo“ zapre knjigo in hoče odhajati. Tako bi bili ravnali vsi trije, torej ni bilo osebno. Tako je bilo dogovorjeno radi jednosti. Neolikano je pa ravnal ženin, kar je „Narod“ seveda lepo zamolčal, da bi tembolj kapelana pred svojimi bralci očrnil. Neolikano pred oltarjem: „Poroka je najsvetejša pogodba, kar jih je na zemlji“; te misli „Narodove“ je tudi gospod ženin. In on se drzue „v trenutku, ko se sklepa ta najsvetejša pogodba“ še disputirati, razgovarjati, da „ja“ ni slovenski, da v Ljubljani drugače ravnajo itd.; razgovarjati pred oltarjem, pred duhovnikom v mašnem ornatu, in pred katerim se slovesno vrši ta čin. Neolikano v zakristiji: Prišedši v zakristijo je ženin glasno govoril: „Škandal, škandal!“ Kapelanu je pa na njegovo čestitanje k novemu stanu očital, da ne zna slovenski itd. ter ponavlja besede: „Škandal — sramota!“ na prigovarjanje drugih še le zapustil „božje svetišče“. Če je to postopanje olikano, naj sodijo cenjeni čitatelji sami! Nismo torej mi zanesli „političnega boja v svetišča“, ampak vi. Mi se ravnamo samo po svojih opravilih.“

Izgovor g. kapelana, da je zahteval „ja“ vsled predpisa ritualovega, je sam na sebi popolnem ničev, kar mu je točno dokazal že „Slovenski Narod“ od 27. p. m., češ, da je g. Birk sam pred kratkem poročal s „hočem“ in ker po vsej Ljubljanski škofiji poročajo tudi z „da“. I v Kranju se je pred kratkem tako poročalo in bržkone po celem svetu v jeziku poročencev.

Gosp. kapelan Vi trdite, da niste bili osebni, a v isti sapi priznate sami, da ste „ja“ zahtevali zlasti zato, ker je bil „da“ „ostentativen“, kot demonstracija po meni nameravan že dalje. To je tedaj nagib, koji Vas vodi pri Vaših svetih opravilih! Če bi bil jaz „da“ ne izgovoril odločno, temveč le zašepetal, ako bi „da“ po Vašem mnenju ne bi bil ostentativen, potem bilo bi vse dobro? Ostentativnost dokazati boste tudi s tem, ker me je č. g. dekan opozoril, da se bo zahteval „ja“. Res je, da mi je g. dekan najpoprej tako dejal in me hotel prepričati, da je „ja“ slovenska beseda! Potem sva se prav prijateljski dalje o tem menila in jaz seveda trdil in dokazoval sem nasprotno ter opozoril gosp. dekana, ki mi je blagohotno pokazal ritual iz leta 1844 (1), tudi na to, da se na isti strani bere „svetiga duha“ in če bi dalje brskal po knjigi, izvestno našel še mnogo drugih slovniških hib in germanizmov, kojih se dandanes ne poslužuje več č. duhovščina.

Na to se z g. dekanom nisva več menila o tem in on imel je najmanj uzroka sklenati iz mojih besedi, da bom rekel „ja“. Če bi se bilo meni le sanjalo, kaj da nameravate (dan pred mojo poroko dejal je nek župnik prišedši od kosila iz dekanije nekemu tukajšnjemu trgovcu: „Morgen wird nicht copulirt, wenn nicht „ja“ gesagt wird!“ kar sem pa zvedel žalibože še le pozneje), bodite prepričani, da bi se bil izognil temu

Mala oznanila

Pod Tranco št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki

v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Sentjanžve koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo seme, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelke. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

— slikar — (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visokočastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamenj, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uzorih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galanterijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatér

na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevzemlje ter z vso natančnostjo in poročtom izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastoj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupčijski vrtnar

v Ljubljani, Gradišče št. 16

priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih **vencev in šopkov** in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **cvetlice** in **cvetlične grmiče** po najnižjih cenah. (147)

Ustanovljeno leta 1847.

J. J. NAGLAS

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga najednostavnega in najfinejšega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strugarskega in pozlataškega blaga, pohištvene robe, zavese, odeje, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprema, nepregorne blagajnice. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstna jedi in pijače in skupno obedovanje.

(70) **F. Ferlinc**, restavratér.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnja (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurške obveze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurškimi pripravami. Velika izbira **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico**

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in crēm v pobarvanje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 41.

Filijala:

Slonove ulice št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3

priporoča čast. občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih **metelj**

od najfinejših do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastoj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Franciščanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohistvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop **Bartholi-Jevega originalnega karboliteja**. Maščoba za konjska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar

Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vsprejemljejo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografsko - artistski zavod

v Franciščanskih ulicah št. 8

priporoča svoj atelier za vsa v fotografsko stroko spadajoča dela, kakor: portrete, krajepise, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, povešanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vsprejemlja vsa v fotografsko stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

M. RANTH

(Viktor Ranth) (150)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za krojače in čevljarje, beloprtenega blaga in podvleke, bombaža in ovčje volne, preje za vezenje, pletenje, šivanje in kavljikanje, tkanega in nogovičarskega blaga, predpasnikov, živetkov in rokovic, pozamentirkega in drobnega blaga, trakov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinolitvica.

Izdeluje kot posebnost: **vse vrste strojev za lesoreznicne in žage**. (144)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih **pečij in glinastih snovij** kakor tudi **štedilnikov**

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z **veliko dvorano za koncerte** itd. in lepim vrtom. (152)

— Kegljšče je na razpolago. —

Uhod je tudi iz Potjskih ulic.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. postnega in brzojavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj urejena po Francovih kopelih po c. kr. vladnem svetniku g. prof. dr. pl. Valenti.

L. M. Ecker

stavbeni klepar, konc. vodovodni instalatér

Ljubljana (142)

Dunajska cesta št. 7 in 14

priporoča svojo bogato zalogo **kleparskega dela**. Izdeluje vsa v njegov obrt spadajoča dela v mestu in na deželi. Izvrševatelj **lesnih, cementnih in klejnih streh**. Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in kleja. Na pravitelj **strelovodov** po novi sistemi.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža **Fraza Toni kovaško obrt**

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, uradnike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnejših cenah; tudi preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor **sablje, meče, klobuke za parado**, zlate obrobke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši faconi. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

F. Casermann (158)

krojač za civilne oprave in uniforme.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANČ

v Ljubljani, pri železnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknenege blaga, šlagerndorfskih, Brnskih tkanin in lodna, kakor tudi mnogovrstnega manufakturnega blaga, hlačvine in vse k oblekam potrebne oprave. 1 (199)

Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro biago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenska, hrvaška in črna istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračni vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba. (404) 1

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo **veliko zalogo ur**.

Poprave se izvršujejo hitro in dobro. (63)

Odlikovan v Gradcu 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebščin — kakor tudi pušk lastnega izdelka ter izvršuje vsakojaka popraviljanja točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice

in

Kurverfe s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti šte. 15

prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času mej dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bodo prizadevali, zadovoljiti svojim velenjenjem p. n. gostom v vsakem cizru.

Z velespoštovanjem

1 (192) **H. Eder**, restavratér.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se na karton-papirji tiskane **komad po 20 kr.**

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu **A. Zagorjan-u** in pri družih knjigo-tržcih.

po Vas učenemu skrajno mučnemu prizoru — na ta ali oni način!

"Tako bi bili ravni vsi trije, torej ni bilo osebno" — pravite Vi, a zakaj ste se pa domenili o tem še le pred mojo poroko, kajti meseca maja poročali ste se s "hočem"?

Pred vsem pa bodite tako prijazni č. g. Birk in razjasnite mi, čemu ste prišli Vi k č. gosp. dekanu s prošnjo, da bi poročali Vi (vse to potrdil mi je sam g. dekan) dasiravno ni bil Vaš teden in bi imel zvezati zakon č. Vaš g. kolega, bivši moj sošolec, koji je zvedel o tej premembi še le jutraj na dan poroke? Skoro si ne morem misliti, da ste storili Vi to iz posebne ljubezni ali vsaj naklonjenosti do moje osebe, temveč je po mojem mnenju ta Vaš korak najboljši dokaz, da ste Vi imeli namen mene kompromitirati in uprizoriti v cerkvi to skrajno neollikano šalo, kajti, ako je bil po Vašem mnenju moj "da" ostentativno nameravan, potem bi bila ravno Vaša sveta dolžnost, mene že v zakristiji pred poroko opozoriti na to, da bote odločno zahtevali "ja"!

Nadalje mi predbaciva g. kapelan — neollikanost! In kaj opravičuje g. Birka nazivati moje vedenje neollikanim? "Drznil" sem se "disputirati", da "ja" ni slovenski itd.! V resnici vršila se je stvar tako-le:

Na prvo vprašanje kapelanovo odgovoril sem jaz z "da". Na to dejal je g. Birk kažoč na ritual: "Prosim tukaj stoji "ja", recite tedaj "ja". Sedaj mi je bilo jasno, kaj da kapelan namerava, a mislil sem, da se mož vendar le spametuje in odgovoril nisem ničesar drugzega, kakor le še jedenkrat "da".

A č. gospod imel je ravno namen "ja" prisiliti in zaradi tega začne se — ou, ki je komaj mesec prej poročal še z besedico "hočem" — zopet zgovarjati na ritual! Še le potem, ko me je č. g. Birk na ta način provokoval, povedal sem mu z mirno in skozi in skozi dostojno besedo vse ono, kar sem omenil že proti gosp. dekanu in posebno še povdarjal, da poročujejo v Ljubljani z besedico "da" v mestu tedaj, kjer je sedež našega škofa! Na to je g. Birk miga-joč z glavo in ramama nekaj besedičil, da naj grem k g. dekanu. Še levtem skrajno mučnem trenutku, ko so se svatje začudeno pogledovali, ko je kapelanov g. kolega zaklical izza kulis — pardon! hotel sem reči iznad oratorija: "Habeas vel a beas" — in ko je č. g. Birk zaprl ritual z besedami: "Se pa razidimo", izgovoril sem jaz prisiljen po okoliščinah jedino izveličavni "ja".

Res je tudi, da mi je v zakristiji po dovršenih formalnostih in ko smo se že vsi odpravljali, g. kapelan po pouzročenem škandalu čestital s svetohlinskimi smehljajem, misleč si pač, naj ga še malo navijem vražjega liberalca, res je, da sem rabil besede "škandal", "sramota" in da sem slednjič odšel na prigovarjanje svatov, koji so mi svetovali, da se pač ni vredno zgovarjati s takim kapelanom!

Sedaj pa č. g. Birk! blagovolite mi odgovoriti na moje vprašanje:

Kdo se pač obnaša dostojneje in ollikano: "duhovnik", ki "v mašnem ornatu, pred altarijem, v trenutku, ko sklepa najsvetejšo pogodbo" provokuje dosedaj še neslišano komedijo in "zanaša političen boj v svetlišča" ali lajik, ki opozarja prenapetega kapelana z mirno besedo na nedostatnost njegove neopravičene zahteve in nazivlje po dovršenih ceremonijah tako početje škandalozno in sramotno?!

Odgovor je pač lahak.

Sploh Vas pa le prosim č. g. kapelan-katehet, ne učite Vi mene olike, vsaj nisem Vaš učenec drugzega razreda tukajšnje ljudske šole, kjer povedujete Vi 7—8 letnim otrokom "Rodoljuba" — — —!

Po mojem skromnem mnenju naj sploh ne govori po nemarnem o liki tak človek, ki nima niti toliko ljubezni do svojega bližnjega ali vsaj človeškega čuta v svojem srci, da — kakor se je to zgodilo na Primskem pri Kranji — moža-pošteujaka, ležečega na smrtni postelji, kojemu zdravnik priporoča največji mir, trpinči in razburja, ne bo teč ga prej potolažiti s svetotajstvi naše vere, dokler revež prisiljen ne obljubi pred cerkovnikom in nalašč v to poklicano pričo, da ne bo več bral — "Rodoljuba"!!! In da se ta junaški čin ne zabi na vekov veke, povedal je to škandalozno dogdbo g. kapelan sam raz leco in se še posebej zagrozil, da ne bo nikomur dal odveze, kdor se ne odpove "Slov. Narodu" in "Rodoljubu"!

In tak človek mi preti radi mojega vedenja še stožbo, kakor mi je tudi razkril č. g. dekan.

Č. g. kapelan Birk! jaz sem Vam na uslugo! V Kranji, dné 1. julija 1893.

Ciril Pirc,
cand. jur. in posestnik.

Listnica uredništva.

Sl. Narodno bralno društvo v Zagorji na Pivki. O prelepi Vaši združeni slavnosti blagoslovljanja brizgalne gasilnega društva in razvitja zastave bralnega društva, ki je, kakor pišete, izpadla tako veličastno in na občno zadovoljnost, nismo vzprejeli nobenega poročila o tem lepo uspelem narodnem prazniku, torej tudi nismo mogli ničesar prijaviti. Rade volje pa storimo to, ako nam dopošljete kako poročilo, če je tudi zakasnelo.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazuje uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolezni utešujoče, dobro znano antirevmatično zdravilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštenu povzetju razpošilja to maziło lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj od dveh steklenic se ne pošilja. 4 (18—9)

LJUBLJANSKI ZVON
stoji
za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrť leta 1 gld. 15 kr.

Zahvala.

Pevskega društva „Ljubljane“ udano podpisani odbor izreka tem potom vsem, ki so kakorsikoli budi pripomogli, da se je veaelica na gosp. Ferlinčevem vrtu dne 1. t. m. v vsakem oziru tako izvrstvo obnesla, svojo najiskrenejšo zahvalo osobito pa p. n. dostojanstvenikom, ki so s Svojim obiskom počastili veselico, č. nabiralkam, darovalkam in darovalcem mnogobrojnih, krasnih in dragocenih dobikov in denarnih darov č. prodajalkam srečk, vrlemu gospodu Ferlincu za brezplačno prepustitev kegljišča in vsem, ki so se v tolikem številu odzvali podpisanega odbora uljudnemu povabilu.

V Ljubljani, dné 3. julija 1893.

Odbor pevskega društva „Ljubljane“.

Umrlí so v Ljubljani:

2. julija: Uršula Struss, zasobnica, 88 let, Lingarjeve ulice št. 7, ostarelost.
3. julija: Marija Koman, gostija, 83 let, Iloveca št. 15, marasmus senilis.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. julija	7. zjutraj	736.7 mm.	21.0° C	sl. svz.	jasno	
	2. popol.	734.5 mm.	29.0° C	sl. jzh.	d. jas.	0.00 mm
	9. zvečer	736.6 mm.	17.6° C	brevz.	jasno	

Srednja temperatura 22.5°, za 3.5° nad normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 30. junija 1893.

			Prejšnji teden
Bankovcev v prometu	469,227.000	gld.	(+ 16,071.000 gld
Zaklad v gotovini	291,034.000	"	(+ 451.000 "
Portfelj	172,478.000	"	(+ 15,732.000 "
Lombard	24,017.000	"	(+ 2,577.000 "
Davka prosta ban-			
kovna reserva	24,903.000	"	(— 15,632.000 "
Drž. not v prometu	312,536.000	"	(+ 231.000 "

Dunajska borza

dné 4. julija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	97.65	97.70
Srebrna renta	97.55	97.50
Zlata renta	117.90	117.95
4% kronska renta	96.75	96.95
Akcije narodne banke	984.—	984.—
Kreditne akcije	335.25	336.75
London	123.80	123.75
Napol.	9.82 1/2	9.83
C. kr. cekini	5.86	5.86
Nemške marke	60.70	60.67 1/2
Italijanske bankovci	46.65	—
Papirnatí rubelj	1.30	—

Dné 3. julija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	50
Ogerska zlata renta 4%	115	25
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	75
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	121	75
Kreditne srečke po 100 gld.	196	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	30
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	150	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	260	—

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja povodom smrti iskreno ljubljene matere, oziroma stare matere in tašče

Barbare Punčuh

dalje za častno udeležbo pri pogrebnem sprevodu izrekamo vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito prečastiti duhovščini, gospodom meščanom, ki so blagovolili nositi krsto in poleg nje svetiti, gg. venconošam in gg. pevcm Idrijske čitalnice in delavskega bralnega društva za prelepe do srca segajoče nagrobnice, svojo najtoplejšo zahvalo.

V Idriji, dne 1. julija 1893.

Žalujoči ostali

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železníc.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Paris, Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne v Kamnik.
" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.
" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 15 " dopoldne iz Kamnika.
" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.
" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—142)

Pri J. Ribič-u

na Starem trgu hiš. šte. 34:

razprodaja

vsakovrstnih muzikalnih orodij

namreč:

Gosli po 2 gld. 50 kr., 3 gld., 4 gld. in 5 gld.

Gitar po 3 gld. 50 kr. 4 gld. in 5 gld.

Citer po 7 gld., 8 gld. in 10 gld.

Harmonik na roke po 1 gld. 50 kr., 2 gld., 3 gld., 5 gld. in 10 gld.

Lokov za gosli po 50 kr., 80 kr. in 1 gld.

Trocent za požarne brambe po 2 gld. 50 kr., 3 gld. 50 kr. in 4 gld.

Dalje **klarinetov** in **flavt** vsake vrste, **strun** po 7, 8 in 9 kr. in drugih malenkostij, ki se zraven potrebujejo. (672—2)

Vrt pivovarne Koslerjeve.

V sredo, dné 5. julija 1893

veliki umetalni ogenj

pirotehnika E. Elsnerja v Gradii s prijaznim sodelovanjem vojske godbe c. in kr. 17 pešpolka.

Čisti dohodek namenjen je **Elizabetini otrošji bolnici**. (693—2)

Vspored umetalnemu ognju:

- 1.) Fronta: **Križ**. Mozajka v rožicah. Briljantni ogenj.
- 2.) " **Plesalec** na vrvi kot ognjarski jongleur. Mehanično giblivi umetalni ogenj (novost).
- 3.) " **Pirotehnično prelivanje barv** z zaključnim efektom.
- 4.) " **Zlata pahljača** z 2 zvezdami v 1000 pisanih lučeh in bojah.

Rakete, bombe, padala, girandole, tourbilloni se bodo v velikem številu požgali; posebno je omeniti:

Pojoci umetalni ogenj (novost).

Najpresenetljivejše in najnovejše, kar je pirotehnika dosedaj izumila, prikazalo se boče v tem p. n. občinstvu.

Na koncu: **Bengalična razsvetljava parka**.

Blagajna se otvori ob 6. uri. Koncert se prične ob polu 7. uri. Umetalni ogenj se boče zažgal proti deveti uri. Reservirani sedeži po 60 kr. Vstopnice po 30 kr.

Prosi se najuljudneje, da se vstopnice pridržé in nosijo tako, da so vidne.

Sedeži se naročujejo pri g. K. Tiliu v Špitalskih ulicah 10.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se prodaja: (4-18)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specializiranih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Za gospodinje! Majhen primesek

MAGGI JEVE zabele za juhe

zadostuje, da se takoj priredi izborna juha. Dobiva se v steklenicah od 45 kr. naprej pri **H. L. Wenzel-u.** (21)

Visokošolec išče službo

pisarja ali domačega učitelja.

Ponudbe z visokostjo plače naj se blagovoljno pošljajo upravnistvu tega lista pod črko **A.** (686-1)

Ledena omara

(za meso) (692-2)

proda se najceneje; dalje se izposojajo **jedala** (žlice, noži in vilice) iz kineškega srebra. Več se izve pri gospi **Eleonori Ehrfeld**, restavracija „pri solcu“.

Na prodaj je
lesena baraka

v najboljšem stanju. Baraka, v kateri se sedaj nahaja gostilna, je dolga 12 m, široka pa 8 m, ima v pritličju 4 prostore, v I. nadstropju pa 5 sob ter se nahaja ob stari dolenski cesti v **Šmarji (Kloke)**

Natančnejše podatke je izvedeti pri lastniku barake **Ivanu Fait-u.** (685-1)

Na prodaj sta (688-1)

HIŠA in VRT

na Poljanski cesti št. 37.

Namestovanja zmožen (687-1)

notarski kandidat

želi se premestiti s 1. septembrom.

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Za raznovrstna

pisarska dela

priporoča se uradnik pod najcenejšimi pogoji.

Ponudbe pod naslovom „Marljivost“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Matija Zamida

češlani ovetovalec

Berta Zamida voj. Kušar

poročena.

Ljubljana, dne 4. julija 1893.

(684)

Mesto vasca posebnega obvestila.

Št. 427.

O. š. sv.

V tem okraju imajo se popolniti sledeča

učiteljska mesta:

1. Mesto učiteljice odnosno učitelja III. plačilnega razreda na mešoviti dvorazrednici v **Hrušici** s slovenskim učnim jezikom.

2. Mesta učiteljic III. plačilnega razreda mešovitih dvorazrednic v **Klanju** s hrvatskim naučnim jezikom.

3. Mesto podučiteljice na dvorazredni ženski učilnici v **Kastvu** in mesto podučiteljice na trirazredni mešoviti učilnici v **Sv. Mateju** s hrvatskim naučnim jezikom.

4. Mesto podučitelja na trirazrednici v **Bukavcu** s hrvatskim naučnim jezikom.

Plače in užitki zvezani s temi službami so razvidni v pokrajinskih zakonih 3/XI. 1874, Z. Z. L. št. 30, oziroma 14/XII. 1888, Z. Z. L. št. 1 ex 1889.

Prositelji naj svoje pravilno obložene prošnje službenim potom v **štirih tednih** semkaj vložijo.

C. kr. okrajni šolski svet Volosko,

dne 29. ržnega cvéta 1893.

Predsednik: **Fabiani s. r.**

Pri

J. S. BENEDIKT-U

v Ljubljani, na Starem trgu

razprodajali

se bodo od **5. do 15. julija** kakor vsakoletno vsi

od sezône zaostali predmeti

kakor:

klobuki, dežniki in solnčniki, ostanki svilnega cheangeanta, foulardes, blûze narejene iz vseh vrst svile in tkanin po najmodernejšem kroju, dalje **turistovske srajce** za gospode in dečke, **pasovi, nogovice, rokovice**, kakor tudi večje število **modercev**, ki so bili preje v razkladnici, a so le jako malo vsled tega trpeli, in sicer

(689)

po tako ogromno nizkih cenah, katerim ni bilo doslej še nikake primere.